22 Maart [Maa]ndag, 24 Maart 1941

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

58ste Jaargang, No. 3256

[Di]t blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
[fl. 1].50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Redactie: Tel. 1858. Administratie: Tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Vertegenwoordigers voor de Verenigde Staten van Amerika:
M. D. BROMBERG & Associates Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.

Serben revolteren.

[Z]al ondertekening thàns doorgaan?

Weekend sports op Aruba.

DE TOESTAND IN JOEGOSLAVIË.

Het Pact met Duitsland is nog niet getekend.
Intussen hebben reusachtige demonstraties plaats tegen de Regering.
Trein vertrekt vanavond.

[U]it Beograd wordt gemeld, dat tien[tallen dui]zenden mannen en vrouwen op bit[se] wijze demonstreerden tegen enige [allia]ntie met Duitsland en Italië, aan[gez]ien men uit betrouwbare kringen [heeft] medegedeeld, dat de Joegoslavi[sch]e Regering onder sterke Duitse druk [had] moeten toegeven en de weg had [g]eed gemaakt om met Duitsland te [m]aken tot een semi-militair accoord [da]t gereed is om te vechten.
De Regering zelf zou zich echter niet [g]eel op haar gemak gevoelen.
Uit deze kringen bleek tevens, dat [enige] Serbische officieren grote onte[vr]edenheid toonden ten opzichte van [de] beweerde verklaring van den Joe[go]slavischen Minister van Oorlog aan [he]t kabinet, dat Joegoslavië voor Hit[ler] zal moeten buigen, omdat het leger [niet g]eed is om te vechten.
Uit verschillende berichten scheen [h]et officieël te zijn. Volgens dit be[ric]ht zou het semi-officiëel zijn bekend [ge]maakt, dat een delegatie op Maandag [na]ar Wenen zou vertrekken om het [Pa]ct te tekenen. Er zou echter sedert [Z]aterdag zijn verklaard dat de delega[ti]e op Zondagavond zou vertrekken. [D]e speciale trein, waarmede de delega[ti]e op reis zou gaan, wacht echter nog [st]eeds aan het station zonder door enig [te]ken te verraden, dat zij zal vertrek[k]en.
Zondagavond werd bekend gemaakt [d]at de speciale trein met Premier Dra[gi]sa Cvetkovic en andere leden der Re[ge]ring op Maandag omstreeks het mid[d]aguur naar Wenen zal vertrekken. [O]genblikkelijk deed het bericht de [r]onde, dat de leiders de oppositie van [p]lan zijn een reusachtige demonstratie [t]e beleggen. De tijd dat deze zal plaats [v]inden is geheim gehouden, hoewel die [z]ou kunen samenvallen met de vertrek[t]ijd van de trein. Tot laat in de nacht [w]erden er geen berichten ontvangen [o]ver ernstige onlusten, doch uit [s]teden door het gehele land, voor[a]l in Serbië, Kroatië en Slovenië, [k]wamen rapporten binnen over [s]traatdemonstraties. Volgens de rap[p]orten zouden in sommige steden [soms] groepen bestaande uit 30.000 [pers]sen de drie Ministers toejuichen, [die uit] het kabinet traden als protest te[gen de] voorgenomen capitulatie aan [Duitsla]nd en Italië (Beograd, A.P. [24].3).
Hedenmorgen deelde men uit Beo[g]rad mede, dat volgens een semi-offi[c]iële bekendmaking het kabinet thans [d]e nodige voorbereidingen heeft ge[t]roffen om het Pact te Wenen te doen [o]ndertekenen en dat het vertrek van de [d]elegatie naar Wenen is vastgesteld [o]p 22 uur. De Regeringsbladen deelden [m]ede, dat een officiëel communiqué [w]ordt ontworpen om bekend te maken [d]at de vierdaagse kabinetscrisis thans [v]oorbij is (Beograd, A.P. 24.3).

REVOLUTIE DREIGT IN JOEGOSLAVIË.

De leiders der oppositie in Joego[]slavië deelden mede, dat men nog []steeds werkt om het gehele kabinet [v]an Cvetkovic te doen aftreden. In[t]ussen worden pamfletten in Beograd [e]n andere steden uitgedeeld. Voorts [z]ou de Leider der linkse Serbische [B]oerenpartij Dr. Dragolju Janovic een [a]ctie op touw hebben gezet, teneinde [J]oegoslavië ogenblikkelijk een militaire [a]lliantie met Rusland te doen aangaan, [o]m zo door hulp van de Russen aan [d]e Duitse eisen te kunnen weerstaan.
Van Regeringszijde gaf men inmid[d]els om 13 uur een officiëel communi[q]ué uit, waarin werd bekend gemaakt, [d]at de kabinetscrisis zou zijn opgelost [e]n dat de nieuw benoemde Ministers reeds hun werkzaamheden zijn begonnen. Iknotic werd benoemd tot Minister van Publieke Welvaart en Nickovic tot Minister van Landbouw. Er werd niet gemeld, wie was benoemd tot Minister van Justitie, aangezien de Regering nooit officiëel had bekend gemaakt, dat Constantinovic was afgetreden. Naar men meent, zou deze zijn genomen besluit hebben herzien (Beograd, A.P. 24.3).

VATICAAN OEFENT DRUK UIT OP ENGELAND.

Uit kringen, die verbonden zijn aan het Staatssecretariaat van het Vaticaan, werd onlangs medegedeeld, dat de Heilige Stoel langs diplomatieke weg druk uitoefende op de Engelse Regering, met het doel de Engelsen te bewegen, de toevoer van levensmiddelen en medicijnen toe te laten tot het niet bezette gebied van Frankrijk.
Uit dezelfde kringen deelt men mede, dat de Heilige Stoel een boodschap heeft gezonden aan Generaal Franco, waarin men de voordelen uiteenzet, die een betere behandeling van de diplomatieke gevangenen zou meebrengen.
Men kreeg te verstaan, dat de Heilige Stoel als zijn mening uitdrukte, dat een dergelijke handeling zou bijdragen tot een grotere eenheid in de Spaanse politiek, hetgeen de Spaanse natie zou helpen om zich vlugger te herstellen van de slechte huidige economische toestanden.

HET VATICAAN RANTSOENEERT.

Voortaan is ook vlees in de Vaticaanse Staat gerantsoeneerd. Wel kan men iedere dag vlees kopen, maar niet meer ongelimiteerd. De inwonenden van het Vaticaan hebben reeds kaarten voor macaroni, koffie, suiker, olie, zeep en thee.
Ook de kosten van het levensonderhoud stijgen voortdurend. In de laatste 14 dagen is de prijs van cigaretten en andere benodigdheden met 10% gestegen.

MATSUOKA NAAR DE PAUS.

Uit het Vaticaan vernemen wij, dat de Paus den Japansen Minister van Buitenlandse Zaken, Yosuke Matsuoka, op privaat-audiëntie zal ontvangen, terwijl deze zich te Rome bevindt.
Hoewel het hier slechts een beleefdheidsbezoek zal betreffen, meent men uit Pauselijke kringen, dat dit bezoek niet van belang ontbloot zal zijn. Men is van mening, dat Z.H. Paus Pius XII de hoop zal uitspreken, dat het Europees conflict zich niet naar het Oosten zal uitbreiden. Tevens gelooft men, dat Hij met zijn bezoeker zal spreken over het werk van de Missie in het Oosten.

DE ENGELSEN BOVEN BERLIJN.

Een tamelijk hevige aanval werd gedaan op Berlijn en op doeleinden in Noord West Duitsland. Dit was de 38ste Britse aanval op de Duitse hoofdstad. Eveneens werd een hevige aanval gedaan op de Franse kusten. Zware ontploffingen hoorde men te Dover van Calais uit.
De Duitsers bleven meestal boven het vasteland, wijl het weer te slecht was (Londen, A.P. 24.3).

MATSUOKA IN MOSKOU.

Uit Moskou wordt gemeld, dat de Japanse Minister van Buitenlandse Zaken, Matsuoka, op het Kremlin werd ontvangen en daar Vyacheslaff Molotoff, Commissaris van Buitenlandse Zaken, ontmoette. Tevens zou Matsuoka te Moskou hebben geconfereerd met de Britse en Franse Ambassadeurs, de Sir Stafford Cripps en Eric Labonne.
Geruchten lopen eveneens, dat Rusland en Turkije hedenmiddag een vriendschapsverklaring zullen aflegen (Moskou, A.P. 24.3).

BRITS LUCHTVAART COMMUNIQUÉ.

Het communiqué, dat werd uitgegeven door het Ministerie van Luchtvaart en Nationale Veiligheid deelde mede, dat slechts een klein aantal vijandelijke vliegtuigen in de afgelopen nacht boven Engeland opereerde. Enkele bommen vielen in het Oosten van Engeland, waardoor enkele huizen werden beschadigd en verschillende personen gedood werden. In de ochtend werd gerapporteerd dat een Messerschmitt een woonwijk van een Zuidoostelijke kuststad aanviel en bij het doen van duikaanvallen bommen afwierp, waarbij men een klein aantal personen werd gedood. Later vloog het vliegtuig langs de kust, terwijl het van de machinegeweren gebruik maakte (Londen, A.P. 24.3).

ITALIAANS COMMUNIQUÉ.

Het Hoofdkwartier maakte bekend, dat Duitse bommenwerpers verschillende malen een Britse kruiser en vijf koopvaardijschepen met bommen raakten bij een aanval op de haven van Valletta in Malta. Verder deede men mede, dat Duitse bommenwerpers in het Oosten der Middellandse Zee een tankschip van 6000 ton tot zinken brachten en een ander koopvaardijschip ernstig beschadigde. In de Keren sector sloegen de Italianen in de nacht van Zaterdag een verwoede Britse aanval af, waarbij men zware verliezen aan de vijand toebracht (Rome, A.P. 24.3).

DUITS COMMUNIQUÉ.

Een communiqué, dat te Berlijn werd uitgegeven, deelde mede, dat Britse gevechtsvliegtuigen in de nacht van 23 op 24 Maart boven Noord Duitsland verschenen. Een gedeelte daarvan trachtte de hoofdstad van het Rijk aan te vallen, doch slechts enkele vliegtuigen slaagden erin door te dringen tot boven het centrum der stad. Men wierp brisant- en brandbommen van een grote hoogte naar beneden zonder te mikken. Deze kwamen in enkele woonwijken terecht. In de buitenwijken deed met het zelfde. De schade die daardoor werd aangericht was onbetekenend. Verschillende daken geraakten in brand doch het vuur werd spoedig geblust. Enkele burgers werden gedood en enkelen gewond (Berlijn, A.P. 23.3).

GRIEKSE MORTIEREN BEUKEN DEN VIJAND.

Een gezaghebbende Helleense autoriteit deelt mede, dat Griekse patrouilles doordrongen in de Italiaanse linies, waarbij men enkele gevangenen maakte zonder zelf verliezen te leiden. Intussen zouden de Griekse artillerie en de Griekse mortieren den vijand zware verliezen toebrengen door de vijandelijke installaties en voorttrekkende colonnes te bestoken. Een Italiaanse patrouille, die zch te dichtbij de Griekse linies waagde, werd gevangen genomen.
Een Italiaans communiqué spreekt van luchtaanvallen op Griekse militaire bases. Wat werkelijk gebeurde, was dat Italiaanse vliegtuigen bommen van 500 kilo op Corfu lieten vallen, waardoor enkele burgers gedood werden. Verder werd een dorp in de Epirus en één in Korparisia gebombardeerd.
De gevangenen, die men onlangs heeft gemaakt, zeiden, dat er ontmoediging en verwarring heerste in de Italiaanse gelederen die in Albanië strijden, vooral sedert het mislukken van het lente-offensief. Ook draagt Generaal Ugo Cavallero niet meer de titel van Generalissimo.
Het communiqué, dat door de Griekse legerleiding werd uitgegeven, luidt: De artillerie is in actie. Vijandelijke plaatselijke aanvallen bij de Aoos-rivier werden met zware verliezen teruggeslagen."
Het communiqué van het Ministerie voor Nationale Veiligheid te Athene luidt.
„Vijandelijke vliegtuigen vielen Preversa aan. Er waren geen doden te betreuren en er werd slechts lichte schade aangericht aan privébezittingen; ook werd te Lixouri op het eiland Cephalonia lichte schade aan persoonlijke eigendommen aangericht. In een stad in het Westen der Peloponnesus werden twee vrouwen en een kind licht gewond, terwijl lichte schade werd aangericht (Athene, A.P. 23.3).

DUITSE VOORBEREIDINGEN.

Dr. E.L. Baer, Duits consul-generaal in Chicago bevestigde de geruchten dat de ambtenaren van het consulaat reeds voorbereidingen maken voor een eventueel vertrek. Zij huren hun huizen niet meer in en vele gaan zo lang op hotelkamers wonen en slaan hun meubelen op. Reeds maanden voordat de steunverleningswet nog op komst was, werden er reeds maatregelen genomen in verband met het inhuren van woningen door de beambten van het consulaat. Slechts dan mochten nieuwe contracten worden aangegaan als er uitdrukkelijk een bepaling in voorkwam, dat hij eventuele terugroeping hunner regering het huurcontract automatisch verviel.
Het personeel van het consulaat bestaat uit 17 Duitsers.

Het nieuws van vandaag.

Milosj was een Serbisch vorst uit de vorige eeuw, toen de Turkse invallers moesten worden bestreden. Hij had spionnen in dienst, die zijn volk nagingen. Elke keer kwamen de spionnen terug: „Het volk oefent scherpe critiek uit op Uwer Hoogheids beleid, zij scheiden op U. zij gaan revolteren."
„Prachtig", was het stereotiepe antwoord van Milosj, „laat ze hun gang maar gaan."
Toen keerden de spionnen op een dag terug en rapporteerden: „Alles loopt gesmeerd, niemand heeft iets op te merken en allen zijn content met Uwe Hoogheid."
Milosj schudde zijn hoofd: „Dat is gevaarlijk, dat betekent volksverplintering."
Twintig jaar nadien werd Milosj verbannen.
Thans staat het volgens de berichten uit Joegoslavië in dat land op spannen. Critiek. Opstootjes. Crises. Zal dat wéér beduiden, dat juist dat onderling krakeel een symptoom is van volksbewustzijn en verzet tegen den modernen onderdrukker: de Nazie?
Op deze voorpagina leest u allerlei nieuws uit Joegoslavië, waar de rellen zo hoog opgelopen zijn, dat de trein, die gistermorgen vertrekken zou om de regeringsmensen naar Wenen te vervoeren (daar zou het As-pact gesloten worden), nog steeds in het station van Beograd staat te wachten. Vanavond zal hij vertrekken, werd bericht.
Verder geeft „Dablad Amigoe di Curaçao" vandaag weer de gebruikelijke oorlogsbulletins: de Engelsen waren boven Berlijn, in Albanië krijgen de Italianen op hun kop.
Uit het Vaticaan kwam bericht, dat men daar een rantsoenering heeft in moeten stellen voor levensmiddelen. In deze neutrale Staat wordt het leven steeds duurder (het was er steeds spotgoedkoop; er zijn geen belastingen of invoerrechten). Het Vaticaan wendde zijn invloed aan bij de Britse Regering betreffende U.S.A.-levensmiddelenvoorziening aan onbezet Frankrijk. Matsuoka, thans in Moskou, waar hij met Franse en Engelse gezanten confereerde (allerlaatste nieuws, blz. 4), zou ook nog een bezoek aan Rome brengen en dan tevens door den Paus worden ontvangen.
In Afrika gaat het goed. Over de Soedan publiceren wij vandaag een zeer belangrijk artikel. Dat gebied ligt als stootblok tussen twee krijgsgebieden in (blz. 1).
Op blz 2 en 4 worden de uitslagen gegeven van de sportwedstrijden, die jl. Zaterdag en gisteren op Aruba en Curaçao zijn gespeeld: tennis, voetbal, basketball, hockey.

De Soedan.

Belangrijk [v]oorlogsgebied.

DE ROL VAN DE NIJL.

Geografische gesteldheid en de bevolking.

Hoewel elke oorlogsmaand zou moeten leiden tot het verzwakken van de geisoleerde bezittingen van Italië in Oost-Afrika, vormt het nieuwe Italiaanse Ethiopië toch een belangrijke bedreiging voor Engelands voornaamste verbindingslinie in Afrika. Het contactgebied is de uitgestrekte Engels-Egyptische Soedan, welke een oppervlakte heeft van ± 2.600.000 km² (ongeveer 76 maal Nederland) en die Egypte van de Britse kolonien Uganda en Kenya scheidt.
De Nijl stroomt in zijn loop van de meren naar de zee, door de Soedan van het Zuiden naar het Noorden, en vormt een belangrijke verbindingslijn voor militair en luchtverkeer. In het Westen wordt de Soedan begrensd door Frans Equatoriaal Afrika en kleine grenzen met de Belgische Congo en Italiaans-Libyë. Aan de Oostkant liggen de vijandelijke Italiaanse gebieden Eritrea en Ethiopië. Aan de korte kust van de Soedan ligt de Rode Zee met de uitmonding naar Port Soedan, waar voorraden en versterkingen aan land gezet kunnen worden. Hoewel het tussen Libyë en Ethiopië gelegen is, heeft de Soedan toch het voordeel, dat hij versterkt kan worden door Egypte in het Noorden en Kenya in het Zuiden.

De Soedan is een condominium.

De Soedan is slechts ten dele Engels, want Engeland is een van de leden in het gemeenschappelijk Anglo-Egyptische beheer. een vorm van regering, waarin de rechten van twee souvereine staten samengevat zijn. Het enige andere voorbeeld hiervan ter wereld was het Engels-Franse gemeenschappelijke beheer over de Nieuwe Hebriden, een eilanden-groep in de Zuid-Pacific. Op het paleis van den Gouverneur-Generaal te Khartoem en alle andere regeringsgebouwen wapperen de Britse en de Egyptische vlaggen naast elkaar. Wettelijk zijn Groot-Brittannië en Egypte partners, maar de eigenlijke lasten en de verantwoording komen ten laste van Engeland. Dit is vooral in oorlogstijd het geval.
De Gouverneur-Generaal wordt door Egypte benoemd met toestemming van Engeland. Hij wordt bijgestaan door een Raad. De hele Soedan is in 9 provincies onderverdeeld.
De Engelse macht dateert van het midden der 19de eeuw. De groeiende invloed der Engelsen had tot gevolg, dat het Islamitisch hoofd, de Mahdi, in 1881, een opstand begon. De Engelse gouverneur-generaal werd vermoord en generaal Kitchener met de onderdrukking van de opstand belast. In 1899 werd de Mahdi onderworpen.
Ofschoon het alleen in het Noorden is, dat het land overeenkomst vertoont met de woestijnen van Egypte, is de hele Soedan van groot strategisch belang voor de veiligheid van Egypte. Ten Zuiden van Khartoem, aan beide zijden van de plaats, waar de Witte en Blauwe Nijl samenstromen, gaat het land over in velden, waar struikgewas groeit en kudden geweid kunnen worden. Naar het Oosten verheffen zich de bergen van Ethiopië, waar de Italianen een merkwaardig netwerk macadamwegen hebben aangelegd; in het Westen bevindt zich de woestijn van Frans-Equatoriaal Afrika.
Meer naar het Zuiden komt men in de sub-tropen, de plantengroei wordt dichter en het land is daar minder geschikt voor oorlogvoering. Maar waar land in plaats van zand is, heeft men vee om het leger van vlees te voorzien.
De hoofdstad is Khartoem met ongeveer 50.000 inwoners. Het belangrijkste exportartikel is de katoen. In het jaar 1937 bedroeg de uitvoerwaarde 53.190.000 gulden.
De bevolking (ongeveer 6.000.000 zielen) bestaat uit inboorlingen van verschillende rassen, godsdiensten, talen en gewoonten, die in gebieden wonen, waarvan het een sterk met het andere verschilt. Ruw geschat, is de Noord-Soedan Arabisch Mohammedaans; Midden-Soedan wordt gedeeltelijk door Arabische Mohammedanen en gedeeltelijk door heidense negers bewoond; terwijl Zuid-Soedan bewoond wordt door heidense negerstammen. .
Het Christendom heerste in de Soedan tot de 19de eeuw, toen de bevolking tot de Islam overging. Momenteel zijn er slechts 4.500 Katholieken.
Daar de Islam aan de Britse zijde staat, hebben de Mohammedanen meer belangstelling voor de oorlog dan de minder geciviliseerde heidense stammen, hoewel onder de laatste goede krijgers zijn. Het is voor Engeland uiterst belangrijk, dat de Suezkanaal-route bewaakt wordt. Dit doet Engeland in de eerste plaats door Egyte's onafhankelijkheid te verzekeren en door het kanaal door leger en vloot te laten beschermen. In de tweede plaats is het voor Egypte van het grootste belang, dat zijn Zuidgrens door de verdediging van de Soedan beschermd wordt en dat niets de watervoorziening van de Nijl in de weg staat.

Belang van de Nijl.

Dit is de oorzaak, dat men veel Brits geld heeft gestoken in de ontwikkeling van de Soedan en dat er vele maatregelen zijn getroffen om de watertoevoer van Egypte te vergroten. Dit staat in indirect verband met de communicatie met de zee en nieuwe belangen zijn geschapen door het openen van de Zuid-Afrikaanse luchtroute langs de Nijl, waar de vliegmachines inderdaad haar landingsplaatsen hebben.
De Nijl is het belangrijkste deel van het land, zowel als militair communicatiemiddel als ook als oorsprong van de watertoevoer. De hoofdrivier en de Witte Nijl zijn het hele jaar door bevaarbaar in de Soedan, behalve tussen Khartoem en de Egyptische grens bij Wadi Halfa, waar men gebruik maakt van de trein, om de stroomversnellingen te vermijden. De stuw- en keerdammen hebben sluizen en in enkele gevallen navigatiekanalen. Daar de troepen in de Soedan van Egypte afhankelijk zijn voor diverse materialen en de aanvoer er van, is het van zeer veel belang, dat de hoofdstroom van de Nijl en de spoorweg in Egypte intact blijven.
De Blauwe Nijl, welke op Italiaans grondgebied ontspringt bij het Tanameer, is in de maanden Juni tot September bevaarbaar van Roseries tot Suki en de diepe ravijnen, waardoor hij in Ethiopië stroomt, maken het den Italianen onmogelijk de watertoevoer te belemmeren.
De spoorwegen in de Soedan bestrijken slechts een klein deel van het land, maar zij verbinden de belangrijke strategische punten met Khartoem, Port Soedan en Egypte. Een spoorlijn komt uit Egypte en splitst zich te Atbara in een tak naar de haven Port Soedan en het katoendistrict Kassala, de tweede tak voert langs Khartoem en Sennaar naar El Oebeid in Kordofan. De wegen zijn weinig meer dan wagenspoorwegen, bij mooi weer voor lichte motorrijtuigen bruikbaar, met bruggen over rivieren en ravijnen. Vaak veranderen de wegen, welke naar de Ethiopische grens leiden, van loop in de verschillende seizoenen.
De luchtvaart heeft de belangrijkheid van de Soedan sterk vergroot en sinds het begin van de oorlog is Khartoem een kruispunt van luchtlijnen, welke alle richtingen uit gaan, en bovendien een centrum van spoorwegen en waterwegen. Het vlakke open land voorziet in goede luchthavens, terwijl op de Nijl vliegboten en watervliegmachines kunnen dalen. De Soedan is dus een belangrijke factor voor de Britse blokkade van Italiaans Oost-Afrika.
Als de Italianen van Libyë uit willen aanvallen, zullen zij waarschijnlijk de karavaanweg volgen via Aujila en de Kufra-oase en door Biren-Natrum de centra van de Noord-Soedan, als Wadi-Halfa en Dongola, naderen. Maar de woestijn tussen de kustoasen in Libyë en de Nijl in de Soedan is practisch niemandsland over 1000 mijl en de weinige plaatsen, waar water gevonden wordt, zijn honderden mijlen van elkaar verwijderd. Een Italiaanse aanval van deze kant is niet waarschijnlijk wegens de moeilijkheden met water- en levensmiddelen-toevoer.

Andere mogelijkheden.

Uit Italiaans Oost-Afrika zijn daarentegen vier mogelijke aanvalslinies: 1. vanuit Biscia, het eindpunt van de Massawa-Asmara-spoorweg naar Kassala aan de Soedanspoorweg; 2. vanuit Gallabat op Gedaref aan de Soedanspoorweg: 3. vanuit Kurmuk naar El-Galhak aan de Witte Nijl of Roseries aan de Blauwe Nijl; en 4. vanuit Cambela naar Malakal aan de Witte Nijl. Van deze zijn de aanvalslinies vanuit Kassala en Kurmuk de meest belovende voor de Italianen.

Kassala kan gebruikt worden als operatiebasis voor Atbara. De val van deze stad zou de spoorweg- en rivierverbindingen van Egypte met Khartoem verbreken en zou den Italianen vaste voet geven aan de hoofdrivier van de Nijl. Kurmuk aan de andere kant is een kruispunt van wegen naar en van de Witte en Blauwe Nijl; deze laatste levert het grootste deel van het water in Egypte. Sennar is een belangrijk strategisch centrum in deze streken. Het is het spoorweg-kruispunt van Kosti naar El-Obeid, naar Wad-Medani en Khartoem, en naar Kassala en Port Soedan. Daar is ook de Makwar-dam gelegen, waar de Blauwe Nijl doorheen stroomt met zijn overvloed van water en slib. Sennar is eveneens betrekkelijk gemakkelijk te bereiken vanuit de Jebel Auliadam in de Witte Nijl.

De Ethiopische grens is een lange afstand om te verdedigen, maar dat heeft voordelen voor beide partijen. Er is geen grote troepenmacht van de Engelsen in de Soedan en de Inheemse troepen zijn betrouwbaar en bedreven in de guerilla. Velen zijn Mohammedanen, die vertrouwen hebben in de overwinning van Engeland. Voorraden zijn van drie verschillende kanten aan te voeren. De Italianen opereren vanuit een land met een vijandige inheemse bevolking, ze hebben gebrek aan versterking van troepen en levensmiddelen, terwijl Engeland de weg naar het Suez-kanaal verspert.

De Soedan is een uitstekende basis om met luchtaanvallen Italië's begrensde hulpbronnen in Ethiopië te vernietigen en een buitengewoon geschikt terrein om vruchteloze aanvallen aan te moedigen, welke veel mensen en materiaal kosten. Het vormt een belangrijk deel van de Britse blokkade van Italiaans Oost-Afrika en is een vitale schakel voor de Brits-Afrikaanse communicaties.

CURACAO.

CUROM-NIEUWS.

Programma Di.: 8.35 Nieuwsbulletin.

12.15 Nieuwsbulletin, gevolgd door lunchmuziek.

18.30 Kinderuurtje, verzorgd door tante Marta.

19.30 Gevariëerd Programma.

20.00 Medische Causerie te houden door Dr. P. H. Hartz.

20.30 Nederlands Nieuws en nieuwsberichten.

20.45 Joe Loss and his Orchestra.

21.15 Vervolg Gevariëerd Programma.

21.45 Wilhelmus, sluiting.

De luisteraars willen hun toestel wel zo zacht afstellen, dat ook hun buren of huisgenoten van hùn radio kunnen genieten, kunnen praten en eventueel rusten.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende Botica's de Zondag- en nachtdienst.

Otrabanda: Botica Emma.

Punda: Botica Excelsior.

VADERLANDSE TRADITIE WORDT OP CURAÇAO VOORTGEZET.

Lijdensgeschiedenis van Jezus, door Joh. S. Bach, op Palmzondag voor de Curom.

Curom-zender zal versterkt worden: Op alle Boven- en Benedenwinden te horen.

We vernamen, dat een Nederlandse traditie op Curaçao zal worden ingevoerd bij de Curom. De bekende Lijdensgeschiedenis van Jezus, naar het Evangelie van Mattheus (hst. 26-27), getoonzet door Johan Sebastiaan Bach, zal op Palmzondag, d.i. Zondag 6 April, 's middags van 15-18.30 uur door de Curom worden uitgezonden.

Het ligt in de bedoeling de uitzendenergie tot 1000 watt te versterken, zodat de emissie op Aruba, Bonaire, Curaçao, St. Eustatius, Saba en St. Maarten gehoord kan worden. In verband hiermede is ook de middagtijd gekozen.

Een heruitzending vindt plaats op Donderdag 10 April, 's avonds van 19.30-23 uur. In beide uitzendingen zijn enkele korte pauzes ingelast.

Het ganse werk is op niet minder dan **28 dubbelzijdige Victor-platen** (U.S.A.-made) opgenomen, tijdens en uitvoering van het **Symphonie-orkest te Boston**, onder leiding van Dirigent **Serge Koussevitzky**, geassisteerd door solisten en koren. De uitzending vindt plaats in de **Engelse taal**, terwijl de textboekjes, die aan alle abonnees van de „Radiobode" gratis zullen worden toegezonden (het boekje is anders niet te krijgen), naast de Engelse text ook de Nederlandse vertaling zullen bevatten.

De Curom biedt hiermede der gehele bevolking van dit Gebiedsdeel iets van onschatbare waarde aan. Wij hopen in een artikel nog op de Lijdensgeschiedenis van Jezus, door Joh. S. Bach, terug te komen en tevens in de gelegenheid te zijn nadere biezonderheden van de uitzending te vermelden.

CHÈQUEKOERSEN.

De „Hollandse Bank-Unie" deelde ons hedenochtend de volgende koersen mede:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.10
Caracas	46.50	48.50
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	45.00	46.50

HELP ONS WINNEN.

Ook u kunt aan de overwinning medehelpen...... door het sparen van artikelen, welke voor de oorlogsindustrie van nut zijn en die zo vaak door ons worden weggeworpen. Vergeet de oranje bussen niet.

NIEUWE TARIEVEN LUCHTPOST.

Gaan Maandag in.

naar:	Porto per 5 gr. of gedeelte van 5 gr.
Afrika: Oost	ƒ 1,35 B
Afrika: Zuid	„ 1,35 B
Argentinië	„ 0,40
Aruba	„ 0,10 A
Australië	„ 1,15 B
Bahamas	„ 0,45
Barbados	„ 0,20
Bermuda	„ 0,45
Bolivië	„ 0,50
Bonaire	„ 0,10 A
Brazilië	„ 0,35
Br. Guayana	„ 0,25
Br. Honduras	„ 0,35
Br. Indië	„ 1,15 B
Burma	„ 1,15 B
Canada •	„ 0,35
Canal Zone	„ 0,25
Ceylon	„ 1,15 B
Chile	„ 0,50
China	„ 1,15
Colombia	„ 0,30
Costa Rica	„ 0,35
Cuba	„ 0,30
Dom. Republiek	„ 0,35
Ecuador	„ 0,40
Egypte	„ 1.15 B
El Salvador	„ 0,35
Europa	„ 0,60 E
Europa	„ 0,35 C
Frans Guyana	„ 0,25
Guatemala	„ 0,35
Guam	„ 0,85 B
Guadeloupe	„ 0,25
Haïti	„ 0,35
Hawai	„ 0,65
Hellas	„ 1,15 B
Honduras	„ 0,35
Hong Kong	„ 1.00 B
Iran	„ 1.15 B
Irak	„ 1.15 B
Jamaica	„ 0,25
Japan	„ 1,00 B
Kenya	„ 1,30 B
Leeward Islands	„ 0,25
Macao	„ 1,00 B
Malaya	„ 1,15 B
Martinique	„ 0,25
Mexico	„ 0,35
Nicaragua	„ 0.35
Ned. Oost Indië	„ 1,00 B
New Zealand	1.00 B
Panama	„ 0,25
Paraguay	„ 0,40
Palestina	„ 1,15 B
Peru	„ 0,40
Philippijnen	„ 0,95 B
Porto Rico	„ 0,35
Siam (Thailand)	„ 1,15 B
Singapore	„ 1.15 B
Syrië	„ 1,15 B
Suriname (Per K.L.M.)	„ 0,15
Suriname (Per P.A.A.)	„ 0,25
Thailand	„ 1,15 B
Trinidad (Per K.L.M.)	„ 0,15
Trinidad (Per P.A.A.)	„ 0,25
Uruguay •	„ 0,40
Verenigde Staten van Noord Amerika	„ 0.35
Venezuela La Guaira Maracaibo Coro	„ 0.10
Venezuela (overige plaatsen)	„ 0,15
Virgin Islands	„ 0.35
Windward Islands	„ 0,25

A. Per eerste 10 gram; voor elk volgend gewicht van 5 gram of gedeelte daarvan ƒ 0,05.

B. Boven dit port: voor eerste 20 gram ƒ 0,15; voor elk volgend gewicht van 20 gram ƒ 0,10.

C. Tot New York per luchtpost, vandaar uit verder per boot. Boven dit port voor de eerste 20 gram ƒ 0,15; voor elk volgend gewicht van 20 gram of gedeelte daarvan ƒ 0,10.

D. Boven dit port voor de eerste 20 gram ƒ 0,06; voor elk volgend gewicht van 20 gram of gedeelte daarvan ƒ 0,05.

E. Via Transatlantic Air Service.

S.U.B.T.—JONG HOLLAND 3—1.

Als scheidsrechter Elfrink om half vijf voor beginnen fluit, trapt Jong Holland uit met de wind tegen. Het begin is niet enthousiast.

De bal gaat heen en weer zonder dat zich zelfs enige goede momenten voordoen.

Bij Jong Holland bemerken we, dat er een invaller in de goal de plaats van Koenen inneemt. Bij Subt zien we Antoine Maduro na lange tijd weer terug.

Er staat een krachtige wind en al gauw verhuist de bal naar de Jong Holland zijde. Opeens krijgt Pietersz op de rechtsbinnen plaats de bal toegespeeld, hij geeft een pil, de bal vliegt in een grote boog op het J.H. doel af en... hij zit. Uit dit doelpunt bemerken we reeds, dat de invaller-keeper een schadepost voor Jong Holland is.

Even later schiet Dacadan (Jansen) van Subt alleen voor het doel van J-H van Subt alleen voor het J-H doel, de bal mooi ... over.

Wat de oorzaak is weten we niet maar het spel wordt opeens erg ruw en telkens verwachten we dat de een of andere speler van het veld zal worden gezonden, maar de scheidsrechter schijnt een geduldig man te zijn. Vanzelfsprekend is de wedstrijd niet te genieten. Het is een geschop en getrap van je welste.

Centerhalf Bakhuis van Subt vind het welletjes, en hij gaat Pietersz eens nabootsen. Vooruit maar, een pil, alleen een beetje verder van doel verwijderd, en met dezelfde mooie boog verdwijnt het leder tussen de Jong Holland-touwen. 2-0.

Jong Holland gaat nu beter aanpakken en terwijl men een rush maakt op het Subt-doel, klinkt het fluitje voor de rust.

Kort na de rust krijgt Antoine Maduro een blessure en moet hij het veld verlaten. Jossy Pietersz neemt zijn plaats in als back. Bij J.H. schijnt Leonora ook niet verder te kunnen spelen en volgt hij het voorbeeld van Antoine.

Jong Holland is nu na de rust voortdurend in de meerderheid. Men speelt beter samen als voor de rust en zodoende bereikt men al spoedig enig resultaat. Patricio Jansen krijgt een bal van Pardo toegespeeld en met een mooi schot in de linker bovenhoek, buiten het bereik van Salcedo, weet hij de achterstand te verkleinen. Het is opmerkelijk, dat hedenmiddag de centerhalfs van beide partijen scoren.

Dacadan, de zwoeger, weet af en toe samen met Hernandez door te breken. Eens passeert hij mooi alleen en geeft den keeper met een dichtbij maar tam schot voor de derde maal het nakijken.

Maar de Rood-wit-blauwen vallen, niet ontmoedigd door de achterstand, voortdurend aan. Bij een scrimage voor het Subt-doel denken we dat een schot van Pardo succes heeft, maar Salcedo weet schitterend de bal te verwerken.

Voor het einde gaat nog een bal bij Jong Holland, doch Elfrink fluit voor off-side. Even later komt het einde met een overwinning van 3-1 voor Subt.

Beide partijen waren echter tegen elkaar opgwassen.

Moeten we Jossy Pietersz nog een pluimpje geven voor zijn verdedigen in plaats van Antoine. Hij mocht er zijn.

DE CANADESE NEDERLANDERS.

De Club Asiento ontving Zaterdagavond de Nederlandse soldaten, die uit Canada gekomen waren, om dit zo belangrijke Gebiedsdeel mede te helpen bewaken. De mariniers en matrozen waren eveneens uitgenodigd en rondom de vele tafeltjes volgde men met belangstelling de verhalen die onze landgenoten te vertellen hadden. Muziek en dans zorgde voor de nodige afleiding.

Een hunner vertelde ons, dat hij reeds 21 jaar in Canada woonde en juist voordat hij 36 jaar zou worden, riep de dienstplicht hem voor het vaderland. Natuurlijk was hij gegaan en had hij zich vrijwillig opgegeven om naar Curaçao te gaan. De prinses had hij ook gezien, toen zij het kamp bezocht. Hij lag toen juist in het hospitaal. Vol opgetogenheid was hij nog over de lieftalligheid van de prinses, die met iedereen een praatje maakte.

Het zijn 50 Nederlanders, die hier gekomen zijn, waaronder 15 die niet uit plicht maar uit vrije beweging de wapenrok hebben aangetrokken om mede te helpen de vrijheid voor ons allen te herwinnen. Het zijn mensen uit alle delen van Canada en de Verenigde Staten, uit alle ambachten en beroepen. Er zijn 8 Katholieken bij. De oorlog heeft ze bij elkaar gebracht. Sommige hunner waren veel van hun Nederlands vergeten, maar tijdens de opleiding in het kamp te Canada kwam de oude vertrouwde taal weer gauw boven en de meesten spreken het nu heel vlot.

Zij zijn met belangstelling en gastvrijheid ontvangen. Laat het zo blijven en doen we allen ons best deze onze landgenoten hun zware dienst zo veel mogeijk te verlichten en hun een aangenaam verblijf te bereiden.

MILITAIRE BEGRAFENIS.

Zondag, 16.30 uur werd op het Protestantse Kerkhof aan de Rodeweg het stoffelijk overschot te ruste gelegd van **Percival Wricht**, een Engels Marine Officier.

Percival Wricht was chef van de Marinekamer op het ss „Black Bear", een Engelse hulpboot voor de bewakingsdiensten, gestationneerd op Trinidad. Gisteren liep de boot onze haven binnen voor reparaties.

Vrijwel plotseling stierf hij Zaterdag om 23.30. Hij bereikte de leeftijd van 48 jaar en was geboortig van Liverpool.

De begrafenis geschiedde met militaire eer. In de stoet liepen mede: de Engelse Consul, de heer Maduro; Officieren, onderofficieren en manschappen van de British Navy Service; van de K.S.L.I.; van de Kon. Ned. Marine; Corps Mariniers; Corps Politietroepen; Kon. Ned. Ind. L.; V.K.C.: Schutterij en van het Rode Kruis.

De droeve stoet trok veel belangstelling.

God zij zijn ziel genadig.

Eenige en Algemeene bekendmaking.

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroomkwitanties over de maand FEBRUARI zonder uitzondering voor of op 24 MAART betaald moeten worden.

Alle na deze datum niet betaalde Kwitanties zullen door ons worden geincasseerd, verhoogd met EEN GULDEN incassokosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITBEDRIJF.
CURAÇAO.

Steunt het Apostolaat ter Zee

BONAIRE

HET WEDERWOORD.

Een lezer schrijft:

Het ligt niet in onze bedoeling te gaan polemiseren. Het stuk, dat in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 13 Maart verschenen was, had slechts tot doel de aandacht van het Gouvernement en in het biezonder van de hogere instanties op Curaçao te vestigen op Bonaire.

Het schijnt echter, dat de schrijver van het artikel onder „Bonaire" in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 13 dezer onze bedoeling niet begrepen heeft en in de bres gesprongen is voor het Gouvernement.

Nogmaals, we wensen niet te polemiseren, maar aangezien de schrijver van meergenoemd stuk wederwoord wenst, zijn wij gaarne bereid hem dit te geven in de vorm van een paar opmerkingen, die wij hieronder laten volgen:

1. Voorziening electrische stroom.

Om bij het begin te beginnen, was de titel voor het artikeltje van 13 Maart ongelukkig gekozen, aangezien pas in de voorlaatste alinea en dan slechts in een drietal zinnen gesproken wordt van electrische stroom. De schrijver had beter kunnen spreken van een vrieskast voor welker bestaan er electrische stroom nodig zou zijn. De electrische stroom zou dus slechts voorwaarde zijn. M.a.w. de electrische stroom is nodig voor het kunnen exploiteren van een vrieskast.

Wij menen, dat om een vrieskast op temperatuur te houden er een **voortdurende** electrische stroom nodig is met hoogstens kleine onderbrekingen. Nu wil de voorstander van de voorziening van electrische stroom blijkbaar een centrale opgericht zien, die ononderbroken zal moeten blijven werken om één vrieskast voor vis op temperatuur te houden. Met het gevolg, dat de vis duurder moet worden.

Dat we hier op Bonaire een betere electrische centrale willen, is zeker, maar dan niet alleen om een vrieskast van stroom te voorzien.

2. Vrieskast.

Evenmin als betere voorziening van electrische stroom zouden wij een vrieskast niet versmaden. Deze twee dingen zouden wij echter graag helemaal van elkaar gescheiden zien. Als wij ons niet vergissen, worden motoren geleverd voor koelinrichtingen met eigen drijfkracht. Dat zo'n vrieskast echter alleen maar gebruikt zal worden om de export van vis mogelijk te maken, lijkt ons heel onpractisch. Daarbij vragen we ons af, waarom bovengenoemde mijnheer juist de vis bij de staart heeft gepakt en niet, ja, laten we zeggen de dividivi bij de stengel. Wanneer de export van dividivi vergroot kan worden, zal er voor veel meer mensen een middel van bestaan geschapen worden dan door de vergroting of beter gezegd door het experimenteren met de vis-export.

3. Vis.

De schrijver van het artikeltje van 13 Maart zegt, dat de visvangst hier **soms** overvloedig is. **Soms** wordt er ook vis gevangen, die men dan weer laat wegzwemmen. Wat verstaat hij onder: soms?

Soms is het ook moeilijk vis te kopen, zelfs gezouten vis.

4. Verbetering aloë-cultuur.

„.........gaf hetzelfde Gouvernement van Curaçao (niet schrikken) ƒ 250.000.— ...... (het duizelt ons) voor verbetering van de aloë-cultuur......" ......

Commentaar overbodig......

5. Onze verzuimen.

Waarom we verzuimd hebben aan te geven, welke veranderingen aangebracht kunnen worden en op welke wijze? Wel, om de eenvoudige reden, dat we niet alles ineens kunnen. De veranderingen, die er aangebracht kunnen worden, zijn legio en juist daarom hebben wij niet alles kunnen schrijven.

Het is de plicht van het Bestuur te waken over de welvaart van een aan hem toevertrouwd volk. Als het Bestuur waakt, is het dus helemaal niet noodzakelijk, dat wij moeten aangeven, welke veranderingen er aangebracht kunnen worden en nog minder, dat wij het Bestuur gaan vertellen op welke wijze dat zal moeten geschieden.

En wat dat alles ineens schrijven betreft...... neen...... onze tactiek is anders. Wij doen het op de Lofotenmanier...... Maar als uzelf, geachte schrijver, overtuigd bent, dat er veranderingen aangebracht kunnen worden, zoals u zelf zegt, waarom hebt u dan niet een onderwerp genomen, dat van meer waarde zou zijn dan die vis- en vrieskastgeschiedenis? Waarom bent u niet in uw pen geklommen om in een heilige toorn ten strijde te trekken tegen meer abnormaler toestanden dan die van de stroom of de vis, als bijv., de toestand van het hospitaal en de wegen?

Wat de bescheiden grote mond van Bonaire betreft, die nooit opengedaan is geworden.

Hier herinneren wij aan de artikelenreeksen van Kris en Kras in de „Amigoe di Curaçao" geregeld verschenen en de Bonairiaanse Krabbels en andere. En hebben een aantal ingezetenen van het eiland bij het bezoek, dat de Statenleden onlangs aan Bonaire hebben gebracht, niet één voor één al hun verlangens geuit en verzocht deze aan het Gouvernement voor te leggen?

6. Conclusie.

Het lijkt ons, dat de schrijver van meergenoemd arikel geen Bonairiaan is. Het zou anders moeilijk te verklaren zijn, dat hij Bonaire zo openlijk laakt. Wij hebben in ons vorig artikel geschreven, dat wij het gevoelen van het hele volk van Bonaire vertolken, en dat was helemaal geen holle phrase. Wij hopen dus van harte, dat de schrijver van „voorziening van electrische stroom" zal afzien van het voornemen om terug te komen op de punten, die hij in zijn artikel genoemd heeft.

Naschrift:

Wegens plaatsgebrek moesten wij bovenstaand stuk enigszins inkorten.

Van welingelichte zijde vernamen wij, dat de verbetering van de electriteitsvoorziening op Bonaire thans reeds zover gevorderd is, dat de technische besprekingen met de Amerikaanse leveranciers reeds zijn beëindigd en het wachten slechts is op een beslissing van het Gouvernement, waarmede nog enkele besprekingen worden gevoerd. In verband hiermede achten wij het beter de verdere afwikkeling van deze zaak aan de jurisprudentie van het Gouvernement over te laten.

Redactie.

EMMASTAD

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Varkenscarbonade aard. en sperciebonen.

Morgen Hutspot met klapstuk.

Agenda:

Maandag 24 Maart 19.30 uur Competitie biljarten „B" klasse.

Dinsdag 25 Maart 19.30 uur Competitie biljarten „C" klasse.

Woensdag 26 Maart 19.30 uur Competitie biljarten Hoofdklasse.

Vrijdag 28 Maart 19.30 uur Competitie biljarten „A" klasse.

Vrijdag 28 Maart 20.00 uur Bijeenkomst Cur. Postzegelver. in het repetitielokaal.

WACHTDIENSTEN.

Maandag, 24 Maart 1941.

Telegram Afdeling: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.

Shipping & Supplies: B. C. van Leeuwen, tel. 277, Willem de Zwijgerlaan 13.

Scheepvaart Afdeling. Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Zeilen.

Dinsdag jl. werd de laatste wedstrijd gezeild van de eerste serie van de junioren sloepen-competitie. Als winnaars kwamen hieruit naar voren: H. Groothuis, H. Beyerbergen, P. Schuitemaker en M. Petit, die dus in de tweede serie weer tegen elkaar uitkomen. Hierbij zal de baan dan worden verlengd door de boei boven Koningsplein in de route op te nemen, waardoor er weer hoger eisen worden gesteld aan de kennis van het vaarwater en wedstrijd-tactiek.

De eerste wedstrijd zal nu plaats vinden op Dinsdag 25 Maart as., start 16.45 uur tussen H. Groothuis en H. Beyerbergen. Komt U ook eens zien wat de junioren op zeilgebied al praesteren!

Voetbal.

Dinsdag, 25 Maart as., fabriekscompetitiewedstrijd **„Kantoor" — „Rest".**

Terrein Rio Canario; aanvang 16.30 uur. Scheidsrechter J. de Boer.

Opstelling **„Kantoor"** (wit shirt):

Van Kekem
Vromans Ten Houten
v. M. Broekman Fosbrook
Van Gogh
Alblas Zee Deelen Houting Br. Dussel
O
Rijpkema J. de Vries Boll Kwestro
De Groot
Roest Rigaud Kemper
Fraterman De Nieuwe
Teunissen

Opstelling **„Rest"** (rood shirt).

Reserves „Kantoor" — M. van Schouwenburg, Snoek.

Reserves: „Rest" — R. Dussel, Brons, Meyer.

WIJZIGING TELEFOONGIDS.

J. de Vries (S.A.) Vervallen 554 Nieuw No. 340 (kantoor).

L. A. Langras Vervallen 340 Nieuw No. 528 (kantoor).

W. G. Richel Nieuw No. 554 (kantoor).

Westelijk halfrond.

BEVORDERING ARGENTIJNSE EXPORT NAAR DE V.S.

Het werd thans te New York bekend, dat enkele van de grootste Amerikaanse corporaties die handel drijven met Argentinië een maatschappij zullen vormen genaamd „Super Sales Company", welke te Buenos Aires zal zetelen.

Het doel van deze maatschappij zal zijn om de Argentijnse export naar de V. S. te bevorderen om zo te trachten de Europese markt, welke door de oorlog voor Argentinië verloren is, te vervangen. De voornaamste maatschappijen welke hieraan haar medewerking zullen verlenen zijn: General Motors, Ford en Chrysler, welke de belangrijkste fabrikanten zijn van verscheidene toestellen en landbouwmachinerieën. De vertegenwoordigers van verschillende belanghebbende maatschappijen zullen heden te Buenos Aires bijeenkomen om een plan te vormen, dat zal moeten uitgewerkt in samenwerking met de Argentijnse regering. Gemeld wordt, dat verschillende détails van het schema per telefoon besproken zijn tussen Buenos Aires en de kantoren van geïnteresseerde Amerikaanse firmas.

Sommige der producten die men in de Verenigde Staten aan de markt zal brengen zijn: olijfolie, kurk, wijn, kaas, lijnzaad, textielproducten, houtsoorten en groenten. Volgens de plannen zouden verschillende grote Amerikaanse firma's optreden als verkoopsters van de Argentijnse producten.

Bovendien zal men den grootsten afnemers verzoeken om steeds de voorkeur te geven an Argentijnse producten, welke niet concurreren met die, welke in de Verenigde Staten zelf geproduceerd worden.

JOE LOUIS VERDEDIGT TITEL VOOR DE VIJFTIENDE MAAL.

De zwaargewicht kampioen Joe Louis versloeg in een gisterenavond te Detroit gehouden bokswedstrijd Abe Simon in de dertiende ronde. Abe Simon verdedigde zich echter zo goed, dat hij op 16 Mei weder tegen Joe Louis zal mogen uitkomen.

Simon woog 254 pond en 52 pond zwaarder dan Louis. Volgens experts zou hij het niet tot de vierde ronde kunnen brengen, doch toen de strijd door den referee werd gestaakt, stond hij nog op zijn benen. Abe Simon werd viermaal door Louis neergeslagen, waarvan hij driemaal tot de negende tel op de grond bleef. Hij protesteerde later, dat de wedstrijd werd stopgezet, omdat hij, naar hij beweerde, nog kon zien en slaan.

BRAZILIAANS VOETBALELFTAL OP TOURNEE.

Het Mexicaanse elftal speelde in U.S.A.

Een wedstrijd eindigde in gelijk spel tegen het team van de „Estudiantes" de La Plata", het elftal dat als nummer 6 op de lijst staat der Argentijnse professionals. De Brazilianen, die alle Mexicaanse voetbalexperts verbaasden door hun perfecte Zuidamerikaanse techniek, hun korte snelle passes en bliksemaanvallen versloegen daarna achtereenvolgens „España", „Jalisco" en een Mexicaanse samenstelling, „Agla", welke kampioen is, en overrompelde daarna een combinatie van „España" en „Asturias". Gedurende de seriewedstrijden blonken uit als de beste spelers, de midvoor **Leite** en de linksbinnen **Helenho**, die alle lof ontvingen door het maken van 18 goals. Eveneens werd de keeper **Aymore** ten zeerste geprezen door zijn enorme elasticiteit.

FEUILLETON

DE MOORDENAAR VERMOORD.

9)

Om 9.15 precies reed de trein het station uit. Poirot stond op, zei zijn vriend goedennacht en zocht zijn weg terug door de corridor naar zijn eigen coupé, die vooraan was. naast de restauratie-wagen.

Op deze tweede dag van de reis was het ijs gebroken. Kolonel Arbuthnot stond aan de deur van zijn coupé met Macqeen te praten.

Macqeen brak iets, wat hij zei, plotseling af toen hij Poirot zag. Hij keek erg verbaasd.

— Wel, riep hij, — ik dacht, dat u ons hadt verlaten. U zei, dat u in Belgrado uitstapte.

— U begreep me verkeerd, zei Poirot glimlachend.

— Ik herinner het me nu, de trein ging net Stamboel uit, toen we er over praatten.

— Maar man, je bagage. — Ze is weg.

— Ze is verhuisd naar een andere coupé, dat is alles.

— O juist.

Hij hervatte zijn gesprek met Arbuthnot en Poirot ging verder.

Twee deuren van zijn eigen coupé, stond de bejaarde Amerikaanse mrs. Hubbard, te praten met de schaapachtige dame, die een Zweedse was. Mrs. Hubbard drong haar een tijdschrift op.

— U is heel vriendelijk, zei de Zweedse dame.

— Volstrekt niet. Ik hoop, dat u goed zult slapen en dat uw hoofd morgen beter zal zijn.

— Het is alleen de kou. Ik drink nu een kopje thee.

— Hebt u aspirine? Weet u het zeker? Ik heb genoeg. Goedennacht, beste.

Ze keerde zich spraakzaam tot Poirot toen de andere verdween.

— Stakker, ze is een Zweedse. Zover ik heb kunnen begrijpen een soort zendelinge. Een, die les geeft. Een aardig mens, maar ze spreekt niet veel Engels. Ze interesseerde zich erg voor wat ik over mijn dochter vertelde.

Poirot wist op dit ogenblik alles van mrs. Hubbard's dochter. Ieder in de trein, die Engels verstond, evenzo. Hoe zei en haar man behoorden tot het personeel van een grote Amerikaanse school in Smyrna, en dat dit mrs. Hubbard's eerste reis naar het Oosten was en wat ze dacht van de Turken en hun slofe gewoonten en de toestand van hun wegen

De deur naast hen ging open en de magere, bleke bediende kwam er uit. Poirot zag een glimp van den heer Ratchett, zittend op het bed. Hij zag Poirot en zijn gezicht veranderde—verdonkerde van woede. Toen ging de deur dicht.

Mrs. Hubbard trok Poirot een beetje op zij.

— Weet u, ik ben doodsbang van dien man — O, niet de bediende. de andere. Zijn meester. Meester, nota bene! Er is iets niet pluis met dien man. Mijn dochter zegt altijd, dat ik erg veel intuïtie heb. Als ma zulk een idee krijgt, heeft ze zeker gelijk, zegt mijn dochter. En ik heb zulk een gevoel in verband met dien man. Hij is naast mij en ik vind het niet prettig. Ik heb mijn koffers tegen de tussendeur gezet gisterennacht. Ik dacht dat ik hem aan de kruk hoorde prutsen. Weet u, het zou me niets verbazen ,als die man een moordenaar bleek te zijn — een treindief waar je over leest.

Het is misschien gek van me, maar zo voel ik het. Ik ben echt bang voor dien man. Het kan mal zijn, maar ik voel, dat er van alles zou kunnen gebeuren. Van alles. Mijn dochter zei, dat ik een gemakkelijke reis zou hebben, maar ik ben niet in mijn schik. En hoe die aardige jonge baas het uithoudt, zijn secretaris te zijn, zou ik niet weten.

Kolonel Arbuthnot en Macqueen kwamen naar hen toe door de gang.

— Kom je in mijn coupé, zei Maqueen. — —Het bed is nog niet opgemaakt. Wat ik wel eens zou willen weten van jullie politiek in Indië is dit...

De twee mannen liepen voorbij en gingen naar Macqueen's coupé.

Mrs. Hubbard zei Poirot goede nacht.

— Ik zal direct naar bed gaan en nog wat lezen, zei ze — Goede nacht.

Poirot ging naar zijn eigen coupé, die volgde op die van Ratchett. Hij ontkleedde zich en ging in bed, las zowat een half uur en deed toen het licht uit.

Hij werd een uur later wakker — en met een schok. Hij wist wat het was, dat hem gewekt had — een luid gekreun, bijna een kreet, ergens dichtbij.

Op hetzelfde ogenblik klonk scherp een bel.

Poirot ging overeind zitten en draaide het licht aan. Hij merkte, dat de trein stilstond — zeker een station.

De kreet had hem opgeschrikt. Hij herinnerde zich, dat Ratchett de coupé naast hem had. Hij ging uit bed en deed de deur open, juist toen de slaapwagen-conducteur aan kwam hollen en op Ratchett's deur klopte.

Poirot hield zijn deur op een kier en lette op. De conducteur klopte een tweede keer. Een bel ging en een licht vertoonde zich boven een andere deur, verder op. De conducteur keek over zijn schouder.

Op hetzelfde ogenblik kwam een stem uit de coupé er naast, die in het Frans riep:

— Het is niets. Ik heb me vergist.

—Bien, monsieur.

De conducteur draafde weer weg, om te kloppen aan de deur waar het licht scheen.

Poirot ging weer naar bed, met een verlicht hart. Hij keek op zijn horloge. Het was juist drie en twintig minuten over enen. Daarna draaide hij het licht uit.

Wordt vervolgd.

CURACAO.

S.V. RACING CLUB CURAÇAO.

As. Donderdag om 17 uur oefenwedstrijd tussen „R.C.C.' en „S.U.B.T." op het terrein Scherpenheuvel.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE

Uitslagen: **Voetballen.**
Jong Bonaire — Tropials 4—1
Ajax — Comming Youth 1—0
Korfbal: Cito — Independiente 0—0
Door Cito bij loting gewonnen.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: H. P. Luidens, tijd. veldwachter, 2 weken vrijstelling van dienst; J. Rozier, tijd. bevolkingscontroleur alhier, 2 weken vrijstelling van dienst; W. B. Peterson, Opziener der Veldwacht op St. Maarten N.G., 4 weken vrijstelling van dienst; M. Istatia, brievenbesteller op Curaçao, 4 weken vrijstelling van dienst; Mevr. de Wed. J. van Eps, tijd. schrijfster ten Postkantore alhier, 4 weken vrijstelling van dienst.

Benoeming: J. M. J. Ellis, tot lid van de Raad van Toezicht op de Koloniale Postspaarbank; Mej. O. G. Samson, tot tijd. schrijfster op het Departement van Openbare Werken; Dr. A. W. J. M. Desertine, tot President van de Krijgsraad in Curaçao; Mr. W. B. J. Aberson, tot President plaatsvervanger van de Krijgsraad in Curaçao; Mej. N. Senior, tot vakonderwijzeres in de Spaanse taal bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao; G. van Hinsbergen, tot tijd. Controleur bij Hygiënische Dienst op Curaçao; P. E. Nassy, tot tijd. Gouvernements-Geneeskundige met de functie van plaatsvervangend Onder-Gezaghebber van St. Eustatius tevens plaatsvervangend Plaatselijk Hoofd van Politie;

Werkzaamstelling: A. C. Quast ter Griffie van het Hof van Justitie alhier.

Toelating: Mej. G. A. Libanon, tot de uitoefening van de verloskundige practijk in Curaçao.

Eervol ontslag aan:
W. B. Peterson, opziener der veldwacht op St. Maarten N.G.; ingang 1 Mei 1941.

Bevordering: V. C. Vinck, tijd. schrijver ter Inspectie der Belastingen alhier, tot klerk in tijdelijke dienst; J. M. de Windt, tijd schrijver ter Inspectie der Belastingen alhier, tot klerk in tijdelijke dienst.

Eervol ontheven: W. B. Peterson, van de functiën van cipier op St. Maarten N.G., havenbeambte op St. Maarten N.G., en buitengewoon hulpkommies der belastingen op St. Maarten N.G.; C. G. Buncamper, onderwijzer 2de klasse op St. Eustatius van de functie van plaatsvervangend Onder-Gezaghebber van Eustatius tevens plaatsvervangend Plaatselijk Hoofd van Politie.

Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao heeft in verband met de opening van de zitting der Staten op 1 April 1941 het volgende bepaald:

1o. Op die dag wordt van zonsop- tot zonsondergang van de Gouvernements vaartuigen van de forten en van de Gouvernements gebouwen, waar dat bij feestelijkheden gebruikelijk is, de nationale vlag uitgehangen.

2o. De Voorzitter, Ondervoorzitter en Leden van de Staten, de Ondervoorzitter en Leden van de Raad van Bestuur verenigen zich te negen uur in de vergaderzaal van de Staten;

3o. De Gouverneur, vergezeld van zijn militairen adjudant, verlaat het Gouvernementshuis te negen uur. teneinde de zitting te gaan openen;

4o. De Gouverneur, gekomen zijnde aan het Raadhuis, wordt ontvangen door een door den Voorzitter van de Staten te benoemen commissie, die hem naar de Raadzaal geleidt;

5o. De Gouverneur opent de zitting:

6o. Dadelijk na de opening verlaat de Gouverneur de vergadering en wordt tot aan de deur van het Raadhuis begeleid door de sub 4o. bedoelde commissie

7o. Voor het Raadhuis wordt een erewacht van het garnizoen opgesteld;

8o. Een saluut van vijftien schoten van het Waterfort kondigt aan het ogenblik, waarop de Gouverneur het Gouvernementshuis en dat, waarop hij het Raadhuis verlaat.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeyer.

SENSATIONEEL PROCES WORDT BESPROKEN.

Er zijn vele processen die sensatie wekken. Er zijn sensationele processen, die historisch geworden zijn, de Dreyfuss affaire bijvoorbeeld. Maar er is er eens één gevoerd, dat al eeuwen lang de gedachten van millioenen bezig houdt.

Dat proces komt morgenavond op het tapijt, als Pater van der Meer in de r.k. kerk te Groot Kwartier zijn Vastenpreek houden zal over Pontius Pilatus. Dinsdagavond om 20 uur. Er wordt geen collecte gehouden en katholieken evenals niet-katholieken zijn — dit namens den Pastoor der Parochie — „heel hartelijke welkom".

„NOOIT GEDACHT" BLIJFT TREKKEN.

De bouwers van het statige knoekhuis „Nooit Gedacht" zullen inderdaad nooit gedacht hebben. dat hun buiten zich zou ontplooien tot een comlex van gebouwen. hetwelk door de aanwezigheid van een leuk klein torentje erbij, vanuit de verte de indruk wekt van een statige abdij te zijn. En dat op Curaçao. Het is „Huize Don Bosco" van de Kruisvaarders van Sint Jan, een plek, die altijd trekken blijft. Dit weekeinde waren er twee troepen aan hat kamperen. Vaandrig Elsio Hudson was er met de **Sint Tarcisusgroep**, een 20 rk.k verkenners. Zaterdag arriveerden de lui onder leiding van gast-hopman Wilfred Tam. Later op de dag kwam de Vaandrig persoonlijk de leiding overnemen. Vuurracen helden ze spoorzoeken Aan de zee waren ze gekampeerd in 4 patrouilles, die elk een eigen menu kookten. Zelfs hutspot was erbij. Toen zei een van de jongens: „alles smaakte best, maar de ossenbiefstuk was wat te taai..."

Aalmoezener Pater Michael Möhlmann O.P. bracht Zondagmorgen een bezoek.

Hoger op, meer in het bos lag de **Sint Paulusgroep** van de Jonge Wachters. Daar was Vos de leider. Frater Johannes de Deo, die al enkele dagen op het St. Thomascollege zat te jubileren, verliet het feest en ging naar het bos-festijn. Hij kwam Zaterdag de 12 Jonge Wachters bezoeken. Ze hielden een bivak, kookten en hadden pret. Het kamp zag er uitzonderlijk netjes uit.

MUZIKAAL.

Zaterdagavond betrapte iemand van het personeel van een zaak aan de Herenstraat alhier een 16-jarigen jongen bij het ontvreemden van een electrische rijwiellantaarn. Tijdens het verhoor ten rechercheburele kwamen nog een drietal door hem gepleegde diefstallen aan de dag, o.a. onderdelen van muziekinstrumenten. Het muzikale jongmens werd in voorlopige bewaring gesteld.

GAAS IN TREK.

Gedurende het week-end werd aangifte gedaan van vermissing van een rol gaas, dat tegenwoordig in trek is, terwijl ook een auto-reserve-wiel verdween.

„SANTA ROSA" KOMT DONDERDAG.

Van het plaatselijke Grace Line Agentschap vernemen wij dat het SS. „Santa Rosa", wegens vertraging in de aankomst te New York, pas Zaterdag middag zal vertrekken en dus eerst op Donderdag morgen te Curaçao verwacht wordt in plaats van Woensdag.

ARUBA

CUR. SPORT CLUB OP ARUBA.

Verscheidene leden van de C.S.C. arriveerden dezer dagen per vliegmachine en werden verwelkomd door vele leden van de A.T.C. (Aruba Tivoli Club). De eerste tenniswedstrijden van 15.45 — 18.15 begon met Dames dubdel en werd gemakkelijk gewonnen door Curaçao-combinatie, die veel sterker was, met 6—1; 6—0.

Voor Aruba de dames: W. Gysen en Ellen Henriquez; voor Curaçao de dames: Elaine da Costa Gomez en Else Lansberg.

Toen volgde gemengd-dubbel, gespeeld voor Aruba door Mevr. Paula Henr. van Swol en de Hr. Victor E. Henriquez. Voor Curaçao traden op: Mej. Else Lansberg en de Hr. Norman Chumaceiro. Eerste set voor Aruba 6—2 leek een gemakkelijke overwinning voor Aruba; tweede set echter voor Curaçao 6—4, waarna Aruba afzakte en tevens de derde set verloor met 6—3.

Bij de opening las de Hr. Chumaceiro een mooie brief voor van den Hr. J. H. P. Schrils (een oude bekende en goede vriend van Aruba), waarin de Arubaanse gastvrijheid en de gezellige oud tijd doorgebracht op Aruba, in herinnering werd gebracht. Waarop de Voorzitter van de Aruba Tivoli Club, nl. Dr. J. R. Arends, namens de Club zijn dank uitte aan den Hr. Schrils en de leden van de Curaçaose Sport Club een prettig verblijf op Aruba toewenste en tevens de hoop uitsprak, dat de leden aangename herinneringen van de Arubaanse gastvrijheid zullen meenemen. Om 8 uur Basket-ball; C.S.C. vs Esso (Lago); de laatstgenoemde, geweldig veel sterker dan Curaçao, won met 81—13; een schitterend spel door het Esso-team. Sportterrein mooi versierd met vlaggen en eveneens clubgebouw. Veel publieke belangstelling.

SPORTUITSLAGEN VAN ZATERDAG EN GISTEREN.

De **basketballwedstrijd** tussen **Esso** en **Curaçao** op jl. Zaterdag werd door Esso gewonnen met 31-21 waardoor de Lucky Strike beker in het beter kwam van Esso.

De tenniswedstrijd tussen **Victor Henriquez** en **Salas** werd door Henriquez gewonnen met 6-4, 6-1, 6-0. Er was veel belangstelling voor deze wedstrijd.

De **Hockeywedstrijd** op Zondag tussen de Highlanders en Curaçao werd door de eersten gewonnen met 2-0.

Leo en **Victor Henriquez** wonnen in de heren-dubbel **(tennis)** van **Capriles** en **Chumaceiro** met 4-6, 4-6, 7-5, 6-3, 7-5. Deze wedstrijd was uiterst spannend. Capriles en Chumaceiro hadden goede kansen om te winnen. Over het algemeen was het spel prachtig. Er was veel publiek.

Des avonds werd de **basketballwedstrijd** tussen Curaçao en Tivoli (Aruba) door de Curaçoënaars gewonnen met 29-18. Deze wedstrijd was zeer interessant doch Curaçao was belangrijk sterker. De beker werd aan Curaçao uitgereikt door den Gezaghebber van Aruba, die een mooie rede hield en Curaçao bedankte voor het nauwer aanhalen der banden tussen de zustereilanden Curaçao en Aruba. Voorzitter Arends dankte den Gezaghebber en ook Curaçao in een korte toespraak.

Daarna sprak Norman Chumaceiro namens Curaçao, waarbij hij de gezellige tijd op Aruba doorgebracht memoreerde en tevens dank zei voor de genoten gastvrijheid.

GUSTAAF CROES BEBOET WEGENS ONPASSENDE VERKIEZINGSREDE.

Zaterdagochtend jl. deed de rechter uitspraak in de zaak van Gustaaf Croes en veroordeelde hem tot 25 gulden boete voor het houden van een toespraak op de openbare weg.

De heer Croes had het echter niet bij de verkiezingsrede zonder verlof gelaten, doch had zijn demagogische talenten ook gebruikt tot het niet-opvolgen van de bevelen van de politie en tot het uiten van minachtende en van haat getuigende gevoelens ten opzichte van het Gouvernement.

Ook de rechter liet het niet bij 25 gulden, doch bestrafte de gehele nasleep van Croes' politieke rede met 3 maanden gevangenisstraf.

Gustaaf Croes krijgt nu voldoende tijd voor zijn Novembercampagne voor te bereiden en zich een passend ontzag voor wet en Bestuur eigen te maken.

Wat is Papiamento?

De taal van de Nederlandse Benedenwinden bevat voor 90% Spaans, verder Portugees, Nederlands etc.

Dat de meeste Nederlanders niet weten, wat Papiamento is, valt licht te begrijpen, maar het wekt verwondering te lezen, dat een Nederlands taalgeleerde blijk geeft, niet de minste notie van Papiamento te hebben.

In „Scientia" Deel 1 blz. 250, lees ik tot mijn verbazing, dat het „Papiaments een gebroken Nederlands is, door inboorlingen in West-Indië gesproken."

Als voorbeeld van Papiamentse taal wordt aangehaald „Massa vertrekken huis." Ik weet natuurlijk niet, welke allerzonderlingste begripsverwarring hier in het spel is, maar Papiamento is **geen** gebroken Nederlands en het aangehaalde voorbeeld bevat **geen woord Papiaments.** Verder is de aanduiding „inboorlingen in West-Indië" véél te algemeen. Om precies te zijn: Papiamento wordt gesproken op **Curaçao, Bonaire en Aruba** en **nergens anders ter wereld.**

Dan wordt Papiamento niet alleen gesproken door „inboorlingen" (als daar tenminste de negers mee bedoeld worden), maar **evenzeer door alle blanke Curaçaoenaars,** Joden en Protestanten.

Bovenstaande onbegrijpelijke vergissing geeft vanzelf aanleiding om uit te leggen, wat Papiamento dan wél is. Wegens het heterogene karakter van die taal is dat niet gemakkelijk met weinig woorden te zeggen. Wil men dat tòch, dan is pater Schabel nog altijd het dichtst bij de waarheid, als hij omstreeks 1704 schrijft, dat de negerslaven van Curaçao „gebroken Spaans" spreken. Ook vandaag kan men dat nog zeggen, al geef ik aanstonds toe, dat deze begripsbepaling niet volmaakt is.

Pater Alexius Schabel was alleszins tot oordelen gerechtigd. Hij was een Jezuïet van Poolse geboorte, werkte jaren lang als missionaris onder de indianen van Venezuela en verbleef korte tijd op Curaçao, na een driejarig verblijf in de Nederlanden. Twee documenten, in vloeiend latijn geschreven, zijn van hem bewaard gebleven. Hij kende Pools, Duits, Frans, Spaans, enkele indianendialecten van Venezuela en Nederlands (Vlaams). De uitgebreide talenkennis die hem ten dienste stond en vooral zijn grondige kennis van het Spaans, dat hij lange jaren dagelijks gesproken had, wekken wel vertrouwen in zijn oordeel, als hij het Papiamento van zijn tijd „gebroken Spaans" noemt.

Het lastige bij het Papiamento is, dat er zoveel niet-Spaanse elementen in zijn. De Kamer van Koophandel geeft ieder jaar een prachtig-geïllustreerde Tourist Guide uit, waarin de „native language" gedefiniëerd wordt als „a mixture of Dutch, Spanish, English, French, Portuguese and Indian." Daar is óók iets van waar, maar een mooie en volkomen juiste definitie is het toch niet. Om te beginnen kunnen we die talen, wat haar bijdrage tot de vorming van Papiamento betreft, niet over één kam scheren. In volgorde, wat haar voornaamheid betreft, zou men moeten zeggen: Spaans. Nederlands en verder een aantal Portugese en Engelse woorden en enige overblijfselen van Franse en Indiaanse invloed. Als men er dan volledigheidshalve nog enkele woorden van Afrikaanse afkomst bijdoet, beginnen we in de goede richting te raken.

De Spaanse invloed op het Papiamento is sterk.

Van het papiamentse vocabularium is het Spaanse contingent absoluut verreweg het grootste, zodat, hoewel met de nodige reserves, nog altijd gezegd kan worden, dat het Papiamento gebroken Spaans is.

Van deze uiteenzetting verschilt niet veel de omschrijving, die de Katholieke Encyclopedie geeft. Daar lezen we (Deel 19, kolom 440): „taal, hoofdzakelijk gesproken door de bevolking van de eilanden Curaçao, Aruba en Bonaire. Papiamento van het oud-Spaanse werkwoord **papear,** spreken. Het grootste gedeelte van de woordenschat komt van het Spaans; het overige deel van het Nederlands, enkele woorden herinneren aan het Portugees en het Engels."

Van Ginneken in zijn Handboek der Nederlandse Taal, Deel 1, blz. 283, begint een hoofdstuk over „Het Papiamentoe of Negerspaansch". Dit is wel kortst denkbare definitie, maar niet geheel van dubbelzinnigheid ontbloot. Als bedoeld wordt een gebroken Spaans, dat alleen met of door negers gesproken wordt, is de definitie onjuist. Oók alle **blanke** Curaçaoenaars spreken Papiamento, óók als er geen neger in de buurt is. Het Papiamento is dus geen onder dwang van de omstandigheden gebruikte hulptaal, wat het vermoedelijk oorspronkelijk wel zal geweest zijn, **maar het is de gewone moedertaal geworden van iedereen die op Curaçao woont en leeft, tot welk ras, welke kleur of godsdienst hij ook behoort.** Het is geen dialect, ook geen overgangstaal, het is een **gefixeerde creoolse** taal, uit de versmelting van voornamelijk twee talen gegroeid (Nederlands en Spaans), die haar overgangsperiode te boven is gekomen. De grammatica is minimaal, zoals in alle creoolse talen. Of het een Neger-grammatica is, weet ik niet. Op voorhand ben ik niet geneigd dit te geloven en men zal deugdelijke argumenten moeten gebruiken, om mij op dit punt te overtuigen.

Wordt met Negerspaans bedoeld, dat het Papiamento voor het grootste percentage uit Spaanse elementen bestaat en voor het grootste percentage door Negers gesproken wordt, dan kan ik tegen die uitleg weinig bezwaar hebben.

Er zijn verschillende soorten Papiamento, althans 3 dialecten.

De quaestie is ook vaak: Over welk Papiaments spreekt u eigenlijk? Het Papiamento kent zijn gewestelijkheden even goed als het Nederlands. Het Papiamento van de Joden, die bijna allen in de oostelijke helft van de stad wonen, in de wijk Scharloo, is meer Spaans getint, terwijl de oude Nederlandse kolonistenfamilies, die meest aan de andere zijde van de haven wonen, veel meer Nederlandse woorden gebruiken. Toch zijn deze afwijkingen niet van die aard, dat twee Curaçaoënaars ooit moeite zouden hebben om elkander te verstaan. Ir. P. Cohen Henriquez geeft een typisch voorbeeld in zijn interressant artikel „De taal van Curaçao" (Curaçao-nummer van Natuur en Mens, April-Mei 1934, blz. 32): „Si bo let op bon lo bo merke, ku e dos jongeluinan ei ta verlief riba otro", wat betekent: „Al je goed oplet, zal je merken dat die twee jongelui op elkander verliefd zijn", terwijl men aan de andere kant te horen zal krijgen: „Si bo buta atenshon bon lo bo ripara ku e dos jovenesnan ei ta namora di otro".

Hoeveel soorten Papiamento men wil onderscheiden, hangt dikwijls ook af van het standpunt van den beschouwer. N.J. Evertsz zegt in de prólogo van zijn boekje (Compendio de la gramática del Papiamento, Curazao 1898). In het Papiamento (dat gesproken wordt op deze eilanden beneden de wind) onderscheidt men drie dialecten: 1. dat van de mensen die spaans kennen, dat in uitspraak en spelling het Spaans benadert; 2. dat van de Nederlanders, dat in uitspraak en spelling meer naar het Nederlands neigt; 3. en dat van het volk, dat tussen 1 en 2 zweeft en hier en daar een enkele letter verandert, weglaat of bij een andere letter samentrekt.'

'Willende weten wat Papiamento is, kan men ook moeilijk de Encyclopaedie van Nederlands West-Indië ongeraadpleegd laten. We lezen daar op Blz. 547: „Hamelberg houdt een Afrikaanse taal voor de grondslag van het Papiamento.

(Morgenavond slot).